

Warszawa, dnia 3 czerwca 2020 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-501-38/20

**Informacja
o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych**

Państwowa Komisja Wyborcza informuje o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych, przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568) oraz ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979).

I. Prawo do uzyskiwania informacji o wyborach

Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców w danej gminie ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- 1) terminie wyborów oraz godzinach głosowania;
- 2) właściwym dla siebie obwodzie głosowania;
- 3) lokalach obwodowych komisji wyborczych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego;
- 4) warunkach dopisania wyborcy niepełnosprawnego do spisu wyborców w wybranym przez niego obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania;
- 5) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach;
- 6) warunkach oraz formach głosowania.

Informacje te są przekazywane wyborcy niepełnosprawnemu, na jego wniosek, przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) telefonicznie lub w drukowanych materiałach

informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, wyborca podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

Informacje, o których mowa wyżej, są także dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie.

II. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie może każdy wyborca, w tym również wyborca niepełnosprawny. Wyborca niepełnosprawny głosujący w kraju może zażądać dołączenia do pakietu wyborczego nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a. Głosowanie korespondencyjne **jest wyłączone w przypadku głosowania w odrębnych obwodach głosowania** utworzonych w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, domach studenckich lub zespołach domów studenckich, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w oddziałach zewnętrznych takiego zakładu i aresztu oraz w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich, **a także w przypadku udzielenia przez wyborcę niepełnosprawnego pełnomocnictwa do głosowania.**

Nie może głosować korespondencyjnie również wyborca, który otrzymał zaświadczenie o prawie do głosowania.

Zamiar głosowania korespondencyjnego w kraju wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu **za pośrednictwem urzędu gminy**, w gminie w której wpisany jest do spisu wyborców, najpóźniej **do dnia 16 czerwca 2020 r.**

Wyborca **podlegający w dniu wyborów obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych** może zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego najpóźniej **do dnia 23 czerwca 2020 r.**, natomiast jeżeli **rozpoczął podleganie obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych po tym dniu**, może zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego najpóźniej **do dnia 26 czerwca 2020 r.**

Zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego dotyczy również ponownego głosowania (tzw. II tury wyborów).

Zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego dotyczy również ponownego głosowania (tzw. II tury wyborów).

Szczegóły dotyczące głosowania w tej formie znajdują się w Informacji Państwowej Komisji Wyborczej o możliwości skorzystania przez każdego wyborcę z korespondencyjnego trybu głosowania oraz sposobie realizacji tego prawa w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zrzędzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., która dostępna jest na stronie internetowej Komisji pod adresem pkw.gov.pl i wybory.gov.pl.

III. Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Głosować przez pełnomocnika mogą wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, z późn. zm.), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.);
  - 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
  - 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1;
  - 4) o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
  - 5) o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
- a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Ponadto **głosować przez pełnomocnika mogą** wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 60 lat.

Głosować przez pełnomocnika można tylko w kraju.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa do głosowania lub posiadająca zaświadczenie o prawie do głosowania.

Pełnomocnikiem nie może być:

- 1) osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania;
- 2) mąż zaufania;
- 3) obserwator społeczny;
- 4) osoba kandydująca w wyborach.

Pełnomocnictwo można przyjąć:

- 1) tylko od jednej osoby lub
- 2) od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca **składa wniosek** do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której jest wpisany do rejestru wyborców.

Wniosek należy **złożyć najpóźniej do dnia 19 czerwca 2020 r.**

Wzór wniosku ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi *załącznik* do informacji.

Akt pełnomocnictwa sporządzony przed pierwszym głosowaniem dotyczy również ponownego głosowania, jeżeli będzie ono przeprowadzane. Natomiast wyborca, który nie złożył wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa przed pierwszym głosowaniem, może po dniu pierwszego głosowania złożyć wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa, najpóźniej **do dnia 3 lipca 2020 r.**

Wniosek należy złożyć w godzinach pracy urzędu gminy.

Do wniosku należy dołączyć:

- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa — **wzór zgody na przyjęcie pełnomocnictwa** ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi *załącznik* do informacji;
- kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, **jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 60 lat;**

- kopię zaświadczenia o prawie do głosowania wydanego osobie mającej być pełnomocnikiem, jeżeli osoba ta nie jest ujęta w rejestrze wyborców w tej samej gminie co udzielający pełnomocnictwa.

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany z zasady w miejscu stałego zamieszkania wyborcy, chyba że wyborca we wniosku zwróci się o jego sporządzenie w innym miejscu na obszarze gminy, w której stale zamieszkuje i ujęty jest w rejestrze wyborców.

Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez:

- 1) złożenie najpóźniej do dnia 26 czerwca 2020 r. stosownego oświadczenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) gminy, w której sporządzono akt pełnomocnictwa. W przypadku ponownego głosowania (tzw. II tura), termin złożenia oświadczenia o cofnięciu pełnomocnictwa upływa dnia 10 lipca 2020 r. Oświadczenie należy złożyć w godzinach pracy urzędu gminy.
- 2) doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania tj. w dniu 28 czerwca 2020 r. w godzinach od 7⁰⁰ do 21⁰⁰, pod warunkiem, że pełnomocnik jeszcze nie oddał głosu. W przypadku ponownego głosowania (tzw. II tura) oświadczenie takie można złożyć obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania tj. w dniu 12 lipca 2020 r. w godzinach od 7⁰⁰ do 21⁰⁰, pod warunkiem, że pełnomocnik jeszcze nie oddał głosu.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, pod warunkiem, że wcześniej nie oddał głosu jego pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Głosowania przez pełnomocnika nie przeprowadza się w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, aresztach śledczych i domach studenckich.

Pełnomocnictwa do głosowania nie może udzielić osoba, która zgłosiła zamiar głosowania korespondencyjnego.

IV. Głosowanie w wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji wyborczej, w tym w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych

Każdy wyborca, w tym wyborca niepełnosprawny, może głosować osobiście w lokalu wyborczym w obwodzie głosowania właściwym dla jego miejsca zamieszkania. Może także

głosować w wybranym przez siebie lokalu wyborczym, w tym także w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tym celu powinien on złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania.

Wniosek składa się w urzędzie gminy, właściwym dla wybranego obwodu głosowania najpóźniej w dniu 23 czerwca 2020 r.

Wniosek dotyczy również ewentualnego ponownego głosowania. W przypadku przeprowadzania ponownego głosowania wyborca, który nie złożył wniosku o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania właściwym ze względu na miejsce stałego zamieszkania przed pierwszym głosowaniem, może po dniu pierwszego głosowania zgłosić taki wniosek dotyczący ponownego głosowania, najpóźniej w **dnia 7 lipca 2020 r.**

Po złożeniu powyższego wniosku wyborca zostanie skreślony ze spisu wyborców w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz w obwieszczeniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o numerach i granicach obwodów głosowania, najpóźniej w **dnia 12 czerwca 2020 r..**

V. Głosowanie w lokalu wyborczym przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

W lokalu wyborczym wyborca niepełnosprawny może także głosować przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

W dniu wyborów obwodowa komisja wyborcza wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

VI. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu wyborczym

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu wyborczym inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji, mąż zaufania, ani obserwator społeczny.

Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak